

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

(mit übersetzungen in deutscher sprache)

verleend aan: EEW Energy from Waste Delfzijl B.V.

für: Uitbreiding met een slibverbrandingsinstallatie
(4^e lijn)

activiteiten: veranderen van een inrichting
handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening
bouwen van een bouwerk

locatie: Oosterhorn 38, Farmsum

bevoegd gezag: GS van de provincie Groningen

kenmerk bevoegd gezag: GR-VERG-2020-000211

zaaknummer: Z2020-00003699

verzenddatum: 29 oktober 2020

BESLUIT

Onderwerp

Op 10 april 2020 is een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen van EEW Energy from Waste Delfzijl B.V.. Het betreft een uitbreiding van het bedrijf met een mono-slibverbrandingsinstallatie (verder: SVI). De aanvraag heeft betrekking op de locatie Oosterhorn 38, Farmsum, kadastraal bekend gemeente Delfzijl, sectie O, nummer 585. De aanvraag is geregistreerd onder OLO-nummer 4886395.

Besluit

Het college van Gedeputeerde Staten besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo):

1. de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen op basis van de in de aanvraag opgenomen informatie en de bij de aanvraag behorende bescheiden;
2. dat de vergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:
 - het oprichten, veranderen of veranderen van de werking en het in werking hebben van een inrichting (artikel. 2.1 lid 1 onder e Wabo);
 - het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een voorbereidingsbesluit voor zover toepassing is gegeven aan artikel 3.7, vierde lid, tweede volzin, van Wet op de ruimtelijke ordening (artikel. 2.1 lid 1 onder c Wabo);
 - bouwen van een bouwwerk (artikel 2.1 lid 1 onder a Wab);
3. dat de volgende stukken deel uitmaken van de vergunning.
 - Aanvraagformulier nr. 4886395
 - bijlage: M07_BBT_toets_Afvalverbr_EEW_SVI_pdf
 - bijlage: M03_Toelichting_aanvraag_VV_EEW_SVI_pdf
 - Masterplan brandveiligheid, docnr. 190173-001, versie 2.0, d.d. 09-04-2020
 - PVE Brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie, docnr 190173-005, versie 2.0, d.d. 09-04-2020.
 - Rapport DEL4-ARC-BB, Toets Bouwbesluit, d.d. 08-04-2020
 - Rapport Gebruiksfuncties, d.d. 08-04-2020
 - Statische berekening 1056, rev. 07-04-2020 Ontwerp van de constructie
 - Tekening DEL4-6501-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Situatie nieuw
 - Tekening DEL4-6510-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Situatie bestaand
 - Tekening DEL4-6560-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Totaalaanzicht Noord-Oost
 - Tekening DEL4-6561-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Totaalaanzicht Zuid-West
 - Tekening DEL4-6610-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Plattegrond niveau +0.00m
 - Tekening DEL4-6620-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Plattegrond niveau +7.50m
 - Tekening DEL4-6627-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Plattegrond niveau +12.00m
 - Tekening DEL4-6631-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Plattegrond niveau +15.00m
 - Tekening DEL4-6634-UZA-ARC, rev. 03-04-2020 UZA-Plattegrond niveau +18.00m
 - Tekening DEL4-6639-UZA-ARC, rev. 03-04-2020 UZA-Plattegrond niveau +24.00m
 - Tekening DEL4-6650-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Dakaanzicht
 - Tekening DEL4-6670-UZA-ARC, rev. 03-03-2020 UZA-Doorsnede A-A
 - Tekening DEL4-6710-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Plattegrond niveau +0.00m
 - Tekening DEL4-6710-UEP-ARC, rev. 03-03-2020 UEP-Plattegrond niveau +0.00m
 - Tekening DEL4-6710-UHA-ARC, rev. 03-03-2020 UHA-Plattegrond niveau +0.00m
 - Tekening DEL4-6710-UVC-ARC, rev. 03-03-2020 UVC-Plattegrond niveau +0.00m
 - Tekening DEL4-6717-UBA-ARC, rev. 03-03-2020 UBA-Plattegrond niveau +6.00m
 - Tekening DEL4-6725-UBA-ARC, rev. 03-03-2020 UBA-Plattegrond niveau +10.50m
 - Tekening DEL4-6730-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Plattegrond niveau +14.50m
 - Tekening DEL4-6735-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Plattegrond niveau +19.00m

- Tekening DEL4-6740-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Plattegrond niveau +25.00m
 - Tekening DEL4-6750-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Dakaanzicht
 - Tekening DEL4-6750-UHA-ARC, rev. 03-03-2020 UHA-Dakaanzicht
 - Tekening DEL4-6770-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Doorsnede A-A
 - Tekening DEL4-6770-UHA-ARC, rev. 03-03-2020 UHA-Doorsnede A-A
 - Tekening DEL4-6770-UVC-ARC, rev. 03-03-2020 UVC-Doorsnede A-A
 - Tekening DEL4-6771-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Doorsnede B-B
 - Tekening DEL4-6771-UHA-ARC, rev. 03-03-2020 UHA-Doorsnede B-B
 - Tekening DEL4-6772-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Doorsnede C-C
 - Tekening DEL4-6773-UEB-ARC, rev. 03-03-2020 UEB-Doorsnede D-D
 - Tekening DEL4-6900-UXX-ARC, rev. 03-03-2020 UXX-Details project
 - Masterplan brandveiligheid, docnr. 190173-001, versie 2.0, d.d. 09-04-2020
 - PVE Brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie, docnr 190173-005, versie 2.0, d.d. 09-04-2020.
 - UPD blusgasinstallatie, docnr. 190173-003, versie 1.0, d.d. 27-02-2020
 - UPD bluswaterhydranten op het buitenterrein, docnr. 190173-002, versie 2.0, d.d. 09-04-2020
 - UPD Rook- en warmteafvoerinstallatie, docnr. 190173-004, versie 1.1, d.d. 20-02-2020
Rapport DEL4-ARC-BB, Toets Bouwbesluit, d.d. 08-04-2020
 - Rapport Gebruiksfuncties, d.d. 08-04-2020
 - Statische berekening 1056, rev. 07-04-2020 Ontwerp van de constructie
4. dat er voorschriften aan de vergunning worden verbonden;
 5. dat de volgende voorschriften genoemd in bijlage 2 van de (revisie)vergunning van d.d. 30 maart 2017 (met kenmerk: 2017-035526) onderdeel uitmaken van deze vergunning:
 - 1.1 tot en met 1.8;
 - 2.2, 2.3, 2.5 tot en met 2.13;
 - 3.2.
 6. voor zover de vergunningaanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften, de voorschriften bepalend te laten zijn.

Berufung

Interessenten, die ebenfalls eine Stellungnahme gegen den Entwurf dieser Genehmigung eingereicht haben, können, wenn nicht vernünftigerweise dargelegt werden kann, dass keine Stellungnahmen vorgebracht werden konnten, gegen diesen Beschluss Berufung einlegen bei der Rechtbank (Gericht) Noord-Nederland

Wenn absolute Dringlichkeit geboten ist, besteht die Möglichkeit, eine einstweilige Verfügung beim Verfügungsrichter am Gericht (Rechtbank Noord-Nederland Postbus 150, 9700 AD Groningen) zu beantragen.

Auf diesen Beschluss findet das Beschleunigungsgesetz für öffentliche Arbeiten (Crisis- en herstelwet) Anwendung. Dies beinhaltet, dass Interessenten in Ihrer Berufungsschrift angeben müssen, welche Berufungsgründe gegen den Beschluss geltend gemacht werden. Nach Ablauf der sechs-Wochen-Frist können keine neuen Berufungsgründe mehr vorgetragen werden. Die Berufungsschrift wird für nicht zulässig erklärt, wenn innerhalb der Berufungsfrist keine Berufungsgründe eingereicht wurden. In der Berufungsschrift ist anzugeben, dass das Beschleunigungsgesetz für öffentliche Arbeiten (Crisis- en herstelwet) Anwendung findet.

Inkrafttretung

Diese Genehmigung tritt am Tag nach Ablauf der Berufungsfrist in Kraft. Wenn ein Ersuchen um eine einstweilige Verfügung eingereicht wurde, tritt diese Genehmigung nicht in Kraft, bis über das Ersuchen entschieden worden ist.

Ondertekening

Het college van Gedeputeerde Staten van Groningen,
namens dezen,

[orgineel is ondertekend en geldig]

Mevrouw N.D. Baars,
Directeur Omgevingsdienst Groningen.

Verzenddatum: 29 oktober 2020

Verzending

Een exemplaar van dit besluit is (digitaal) verzonden aan:

- EEW Energy from Waste Delfzijl B.V., t.a.v. dhr. F.H. van Dijken, Postbus 17, 9930 AA, Delfzijl;
- het Dagelijks bestuur van het waterschap Hunze en Aa's, t.a.v. dhr Rozema, Postbus 195, 9640 AD Veendam
- College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Delfzijl, Postbus 20.000, 9930 PA Delfzijl;
- Ministerie van infrastructuur en milieu, Inspectie Leefomgeving en Transport, Postbus 16191, 2500 BD Den Haag;
- Stadt Borkum, Neue Strasse 1, 26757 Borkum, Duitsland;
- Nationalpark Wattenmeer, Virchowstrasse 1, 26382 Wilhelmshaven, Duitsland;
- Stadt Emden, Frickensteinplatz 2, 26721 Emden, Duitsland;
- Landkreis Leer, Bergmannstrasse 37, 26789 Leer, Duitsland;
- Niedersächsischer Landesbetrieb für Wasserwirtschaft, Küsten- und Naturschutz , Betriebsstelle Aurich, Oldesumer Strasse 48, 26603 Aurich, Duitsland;
- Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V. , ZhD Frau S Koch, Kloster Langen Strasse 11, 26723 Emden, Duitsland;
- Gemeinde Krummhorn, Rathausstrasse 1, 26736 Krummhorn, Duitsland.

BIJLAGE 1 : EINSPRUCHSTELLUNGNAHMEN UND REAKTIONEN ZUR ENTWURF-GENEHMIGUNG

Die Auslegung der Entwurf-Genehmigung erfolgte in der Zeit vom 27. Juli 2020 bis 07. September 2020. Während dieser Zeit bestand für alle Beteiligten und Interessenten die Möglichkeit, Stellungnahmen zum beabsichtigten Beschluss zu übermitteln. Diese Einspruchstellungen sind untenstehend kurz zusammengefasst und mit einem Kommentar unsererseits ergänzt.

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
I. A.G.C. Meinesz, Heemskesweg 5, Farmsum			
	<p>Inspreker geeft aan dat ze dagelijks significante gevolgen hebben van de steeds groter wordende hinder van de industriële activiteiten op het aangrenzende bedrijventerrein. Het betreft hinder in de vorm van geluid, stof en licht. Daarnaast is onze woonomgeving niet veilig. De activiteiten van de inrichting beperken ons woongenot in ernstige mate en de woning is gelegen in de veiligheidszone van dit bedrijf.</p> <p>De inrichting is op dermate korte afstand van onze woning gelegen dat de aard van de industriële activiteiten zich op grond van veiligheid en de genoemde overlast van licht, geluid en stof niet lenen om met elkaar te verenigen op basis van een goede ruimtelijke ordening en de thans geldende milieuwetgeving.</p>	<p>Inspreker geeft aan dat zij in het algemeen hinder ondervindt van de activiteiten op het nabijgelegen industrieterrein. In onderliggend besluit ligt echter alleen de uitbreiding bij EEW met een 4e lijn ten behoeve van rioolslibverbranding ter beoordeling voor. De inrichting van EEW ligt op 2,9 km afstand van de woning van inspreker. Uit het MER en de rapporten bij de aanvraag blijkt dat de geur- en risicocontour binnen of vrijwel binnen de grens van de inrichting blijven.</p> <p>De geluidbelasting voldoet aan het geluidverdeelplan en leidt niet tot een overschrijding op de geluidzone. Op een afstand van 2,9 km is de geluidbelasting van EEW overigens niet waarneembaar, net als de uitstraling van licht. Wat betreft een goede ruimtelijke ordening merken wij op dat de gemeenteraad van Delfzijl op 25 juni 2020 een voorbereidingsbesluit heeft genomen. De gemeenteraad heeft daarbij bepaald dat initiatieven die in overeenstemming zijn met het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan vergund kunnen worden. Gebleken is dat de 4e lijn, zoals is aangevraagd, past binnen het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan. De overwegingen ten aanzien van een goede ruimtelijke ordening zijn dan ook overwegend in dat bestemmingsplan verwerkt.</p>	Geen aanpassing
	<p>Inspreker geeft aan dat haar woning in het bestemmingsplan Weiwerd is wegbestemd. De provincie heeft een zelfstandige beoordelingsplicht om de betreffende omgevingsvergunning te toetsen aan de wettelijke normen waarbij wij verzoeken rekening te houden met de aanwezigheid van mijn woning alsmede het daaruit vloeiende gebruik.</p>	<p>Er wordt voor alle wettelijke milieu(kwaliteits)normen voldaan, waarmee er geen weigeringsgrond is voor de gevraagde vergunning.</p>	Geen aanpassing
II. Bürgerinitiative Saubere Lüft Ostfriesland e.V., de Vereniging Zuivere Energie, MOBilisation for the environment en Stadt Borkum			

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
0	<p>De geplande locatie van de installatie is slechts 800 m verwijderd van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en direct gelegen aan het Waddenzee Werelderfgoed. Onder verwijzing naar artikel 6, lid 3, van de EU Richtlijn 92/43/EEG wordt opgemerkt dat slechts toestemming kan worden gegeven in zekerheid hebben verkregen dat het geen nadelige gevolgen zal hebben voor het gebied als zodanig. Insprekers zijn van mening dat dit onvolledig is gedaan en noemen voorbeelden. Daarom komt het project op deze locatie niet in aanmerking voor goedkeuring. Om ondanks deze moeilijke situatie toch een vergunning te kunnen verlenen, is in de IPPC-richtlijn 96/61/EG van de Raad inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging bepaald dat de schadelijke effecten van SVI, gezien de plaatselijke omstandigheden, zo goed mogelijk moeten worden geminimaliseerd. Daarom is alleen de uitstoot die in de minimale hoeveelheid kan worden bereikt door toepassing van de beste beschikbare technologieën. Het is gebaseerd op het Uitvoeringsbesluit (EU) 2019 /2010 van de Commissie van 12 november 2019 betreffende de conclusies inzake de beste beschikbare technieken (BBT) in het kader van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verbranding van afval</p>	<p>In de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen die strekken tot omzetting van de internationale verplichten op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de EU Richtlijn 92/43/EEG. De beoordeling van een goedkeuring van een project zoals bedoeld in deze EU Richtlijn vindt in Nederland plaats in het kader van de aanvraag voor een Wet natuurbescherming-vergunning. De beoordeling van een aanvraag voor een installatie heeft (mede) plaatsgevonden met in achtname van de IPPC-richtlijn 96/61/EG door toetsing aan de BBT (en de genoemde uitvoeringsbesluiten). Dit is uitgebreid beschouwd in de aanvraag en de overwegingen in de vergunning. In de aanvraag zijn de BBT-maatregelen uit de BREF Afvalverbranding (december 2019) opgenomen en is gedetailleerd aangegeven op welke wijze daar invulling aan is gegeven door EEW bij de Slibverbrandingsinstallatie. Verder is de aanvraag getoetst aan het provinciaal beleid, te weten Milieuplan 2017-2020. Op grond daarvan is voor de toepassing van BBT bij lucht bij de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning uitgangspunt dat de meest strenge kant van de BBT wordt voorgeschreven. Indien het bedrijf technisch en economisch onderbouwt dat de strengste norm niet haalbaar is, kan in overleg met het bevoegd gezag van deze beleidsregel worden afgeweken. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen heeft wederom overleg met EEW plaatsgevonden, waardoor ten aanzien van een aantal stoffen de normen naar de onderkant van de range van de BBT zijn aangepast. Voor de inhoudelijke beoordeling ervan verwijzen wij u naar onderstaande beantwoording van de zienswijzen.</p>	Geen aanpassing
1	BBT-GEN voor stof is 2 – 5 mg/m ³ waardoor 2 voorgeschreven moet worden i.p.v. 3 mg/m ³	BBT (25) voor stof is 2-5 mg/m ³ . In de aanvraag staat 3 mg/m ³ als dagwaarde. Er is t.o.v. de 1 ^e – 3 ^e lijnen een extra doekfilter geïnstalleerd waardoor een beter afvangrendement ontstaat maar ook een hoger energieverbruik en geluidproductie ontstaat. EEW	Aanpassing. De norm voor stof is conform inspraak naar 2 mg/m ³

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
		heeft alsnog aangegeven dat een norm van 2 haalbaar wordt geacht. Voorzieningen zijn dus conform BBT (en gaan zelfs verder). In het nieuwe Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is 3 mg/m ³ de norm voor stof.	
	BBT-GEN voor Cd + Tl is 0,005 – 0,02 mg/Nm ³ waardoor 0,005 moet worden voorgeschreven i.p.v. 0,02 mg/m ³ .	BBT (29) voor Cadmium en Thallium is 0,005 – 0,02 mg/m ³ . Aangevraagd is 0,02 mg/m ³ . De maatregelen zijn conform BBT, zoals twee doekfilters (waar één volstaat) en injectie van droog adsorbent in een bed zijn toegepast. Voor het tweede doekenfilter vindt injectie actief kool en calciumhydroxide plaats waar de (zware) metalen door adsorptie worden verwijderd. Sturen op de samenstelling van de slib is niet mogelijk. Er is onvoldoende zekerheid over welke lagere norm haalbaar is. Door echter de meest strenge norm voor totaal stof op te nemen, wat continu wordt gemonitord, is voldoende geborgd dat de emissie minimaal blijft. Het toekomstige Bal stelt 0,02 mg/m ³ als norm.	Geen aanpassing
	BBT-GEN voor metalen is 0,01 – 0,3 mg/Nm ³ waardoor 0,01 moet worden voorgeschreven i.p.v. 0,02 mg/m ³ .	BBT (29) voor som metalen is 0,01 – 0,3 mg/m ³ . Aangevraagd is 0,02 mg/m ³ . Zie overwegingen bij Cd + Tl. Het toekomstige Bal stelt 0,015 mg/m ³ als norm.	Aanpassing. Norm 0,15 mg/m ³ conform Bal
2	BBT-GEN voor HCl is 2–6 mg/m ³ waardoor 2 moet worden voorgeschreven i.p.v. 4 mg/m ³	BBT (28 en 27) voor HCL is 2–6 mg/m ³ . Aangevraagd is 4 mg/m ³ daggemiddelde. Van de bij BBT27 genoemde technieken wordt tweemaal achter elkaar een 'injectie van droog adsorbent' toegepast omdat EEW hiermee ruime ervaring heeft opgedaan, het aantoonbaar bedrijfszeker is, er geen afvalwater ontstaat dat geloosd moet worden in de Waddenzee en het de hoogste energie-efficiënte heeft van de EU. Deze voordelen heeft een natsysteem niet, maar wel dat zuren (HCL, SO ₂ en HF) goed worden afgevangen. De keuze voor een droog-system is in het beroep tegen de oprichtingsvergunning bevestigd door de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2008:BD8915). Dit maakt dat niet zondermeer 2 mg/m ³ kan worden gehaald. De voetnoot van de tabel 5 bij BBT 28 geeft bij de waarde van 2 – 6 mg/m ³ HCl aan dat "De ondergrens van het BBT-GEN-bereik kan worden behaald bij gebruik van een natte gaswasser; de bovengrens van het bereik kan gerelateerd zijn aan het gebruik van injectie van droog adsorbent." Hiervan is sprake. EEW vraagt aan in het middel van de BREF-range, waarmee ze beter presteren dan deze BBT. In het nieuwe Bal is HCl 8 mg/m ³ de norm.	Geen aanpassing

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	BBT-GEN voor SO ₂ is 5-30 mg/m ³ waardoor 5 voorgeschreven moet worden i.p.v. 30 mg/m ³	<p>BBT (28) voor SO₂ is 5-30 mg/m³ en aangevraagd is 30 mg/m³.</p> <p>Voor de argumenten voor en droogsysteem wordt verwezen naar de bovenstaande overwegingen bij HCl. Daar wordt aangegeven dat alle BBT-maatregelen worden toegepast.</p> <p>Bijzondere omstandigheid is dat ten opzichte van de huishoudelijk afval, er in rioolslib veel meer organisch gebonden zwavel voorkomt. Hierdoor ontstaat bij de verbranding relatief veel SO_x. Daarbij is het niet mogelijk om te sturen op een laag zwavelgehalte in het rioolslib.</p> <p>Dit maakt dat de ondergrens van het bereik SO₂ niet zondermeer kan worden gegarandeerd, ondanks het toepassen van alle BBT-maatregelen (zoals gedeeltelijke reductie van emissies van zure gassen voor de verdere bewerking in de reiniger). Hierdoor kan niet worden zeker worden gesteld dat altijd de ondergrens kan worden gehaald. De toekomstige norm voor SO₂ in het Bal is 30 mg/m³ als daggemiddelde.</p>	Geen aanpassing
3	BBT-GEN voor NO _x is 50-120 g/m ³ waardoor 50 voorgeschreven moet worden (i.p.v. 70 mg/m ³)	<p>BBT (29) voor NO_x is 50-120 mg/m³ als dagwaarde. Aangevraagd is 70 mg/m³.</p> <p>De BBT techniek van 'Selectieve katalytische reductie (SCR)' en 'Optimalisering van het ontwerp en werking van het SNCR/SCR-systeem' wordt toegepast.</p> <p>Toekomstige norm in het Bal is NO_x 70 mg/m³ als maandgemiddelde.</p> <p>Door EEW is uitputtend onderzoek gedaan om de NO_x-emissie verder te reduceren. In het rapport wordt ondermeer in paragraaf 3.1. aangegeven dat met een verdere optimalisatie, lagere waarden kunnen worden bereikt. Hierdoor wordt een norm van 50 haalbaar geacht.</p>	Aanpassing. De norm voor NO _x is conform inspraak 50 mg/m ³
	BBT-GEN voor CO is 10-50 mg/m ³ waardoor 10 voorgeschreven moet worden (i.p.v. 30 mg/m ³)	<p>BBT (29) voor CO is 10-50 mg/m³ dagwaarde. Aangevraagd is 30 mg/m³.</p> <p>De CO-emissie van de nieuwe installatie van EEW is niet constant. Met name bij de opstart van een koude installatie ontstaat een verhoogde CO-emissie. Als vervolgens de installatie op bedrijfstemperatuur is en het wervelbed stabiel, is de concentratie voor de rest van de bedrijfsduur in overeenstemming met onderkant van BBT. Een waarde, conform het toekomstige Bal, voorkomt dat de onvermijdelijke pieken bij de start en incidenteel bij normaal bedrijf niet direct leiden tot een norm overschrijding. Daarbij is er nog een rest onzekerheid omdat een vergelijk met de bestaande ovens niet mogelijk is, omdat het</p>	Geen aanpassing

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
		<p>een ander type oven met een wervelbed technologie en een andere input.</p> <p>Tenslotte wordt opgemerkt dat CO geen milieubezwarende stof in de zin de grenswaarde voor luchtkwaliteit.</p> <p>Norm toekomstige Bal is 30 mg/m³ CO.</p>	
	<p>BBT-GEN voor NH₃ is 2- 10 mg/m³ waardoor 0,01 voorgeschreven moet worden (i.p.v. 5 mg/m³)</p>	<p>BBT (29) voor NH₃ is 2-10 mg/m³ dagwaarde. Aangevraagd is 5 mg/m³.</p> <p>Er is diepgaand onderzoek gedaan naar de reductiemogelijkheden van de stikstofemissie (NO_x en NH₃) om daarmee de depositie op stikstofgevoelige Natura2000 gebieden niet te laten toenemen met een 4^e lijn. Daarbij is geconcludeerd dat vooral de NO_x emissie relevant is en nog verder gereduceerd worden. De installatie is voorzien van een Selective Catalytic Reduction (SCR) om de NO_x concentratie in de afgas te verlagen. SCR kan de NO_x emissie verlagen met een efficiëntie van 90% (of meer) door injectie van ammoniak in het afgas naar de SCR. Deze techniek is gebaseerd op de reactie van NO_x met NH₃ tot neutraal stikstof (N₂). Hoe hoger de NH₃ dosering hoe lager de NO_x emissie. Een hogere NH₃ dosering geeft helaas ook een iets hogere NH₃ emissie. Om de niet gereageerde NH₃ af te vangen is nog een (extra) wasser met kalk. Ondanks deze maatregel is de emissies (NH₃ en NO_x) aan de onderkant van de BBT-range is niet zondermeer mogelijk. Het toekomstige Bal is 5 mg/m³ NH₃ daggemiddelde.</p>	<p>Geen aanpassing</p>
4	<p>BBT-GEN voor TVOC is <3 - 10 mg/m³ waardoor 3 voorgeschreven moet worden (i.p.v. 6 mg/m³)</p>	<p>BBT (30) voor deze gasvormige en vluchtige organische stoffen uitgedrukt in totaal organische koolstof TVOC (=C_xH_y) is 3 - 10 mg/m³.</p> <p>Verwezen wordt naar de overwegingen bij CO. Voorzieningen om het ontstaan van deze stoffen te voorkomen of te minimaliseren zijn conform de in BBT 30 genoemde technieken zoals de 'injectie van droog adsorbens' en de temperatuurgradiënten. Daarbij is er nog een rest onzekerheid waardoor een vergelijk met de bestaande ovens niet mogelijk is, omdat het een ander type oven is en met een andere input.</p> <p>In het toekomstige Bal is 6 mg/m³ de norm voor C_xH_y.</p>	<p>Geen aanpassing</p>
	<p>BBT-GEN voor PCDD/F is <0,01 - 0,04 ng I-TEQ/m³ waardoor 0,01 voorgeschreven moet worden i.p.v. 0,04 ng I-TEQ/m³</p>	<p>BBT (30) voor PCDD/F is 0,01-0,04 bij een periodiek monstername) of 0,01-0,06 ng I-TEQ/m³ bij een langdurige bemonsteringsperiode.</p> <p>Conform BBT30 zijn alle maatregelen getroffen om het ontstaan van deze stoffen te minimaliseren en af te vangen. Zo worden in de vuurhaard alle in het slib aanwezige organische verbindingen waaronder</p>	<p>Aanpassing. Er is nu een langdurige monstername voorgeschreven en een norm van 0,02 ng I-TEQ/m³</p>

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
		<p>PCDD/F vernietigd door het twee seconden bij 850°C of hoger te verhitten (a.). Daarnaast wordt de toevoer gecontroleerd en wordt 'injectie van droog adsorbens' en de temperatuurgradiënten toegepast.</p> <p>Daarbij is er nog een rest onzekerheid omdat een vergelijk met de bestaande ovens niet mogelijk is, omdat het een heel ander type oven is en met een andere input. Daardoor is onzeker of de onderkant van de BREF-range kan worden gehaald en dus voorgeschreven.</p> <p>Naar aanleiding van deze inspraakreactie is ten opzicht van de ontwerp-vergunning een langdurige monitoring voorgeschreven. Daarnaast is de norm aangescherpt tot 0,02 ng I-TEQ/m³. Op basis van de metingen wordt beoordeeld of een verdere normverlaging mogelijk is.</p> <p>In het toekomstige Bal is voor dioxines een norm 0,03 ng/m³ opgenomen</p>	
	BBT voor Dioxineachtige PCB's <0,01 – 0,06	Volgens voetnoot 1 van tabel 7 bij BBT 30, is BBT-GEN voor PCDD/F of BBT-GEN voor PCDD/F + dioxineachtige pcb's van toepassing. Volgens voetnoot 6 van de tabel bij BBT 4, is deze PCB-norm niet van toepassing omdat in de SVI geen afval wordt verbrand dat gebromeerde vlamvertragers bevat en een continue injectie van broom in de installatie niet wordt toegepast. Indien dat wel het geval is, gaat een (meet)norm gelden volgens het toekomstige Bal.	
5	BBT-GEN voor Hg is 0,005 –0,02 mg/m ³ waardoor 0,005 voorgeschreven moet worden (i.p.v. 0,01 mg/m ³)	<p>BBT (31) voor kwik is < 5– 20 µg/m³ gemiddelde over de bemonsteringsperiode en 1–10 µg/m³ bij langdurige bemonstering. Bij EEW komt een continue monitoring, ondanks en stabiel kwikgehalte van de monostroom slib met een gecontroleerde samenstelling.</p> <p>Voorzieningen conform BBT zijn getroffen om deze kwik af te vangen. Zoals (b.) de adsorptie door injectie van actieve kool gecombineerd met een doekenfilter waarbij in de filterkoek een reactielaag wordt gevormd en de geproduceerde vaste stoffen (HgCl₂) worden verwijderd. Omdat rioolslib (anders dan huishoudelijk afval) homogeen is, ontstaan er geen pieken met kwik. Hierdoor is het niet nodig (zoals ook in de BREF staat) om een systeem te hebben dat bij een piek reactief actieve kool injecteert. Wel wordt het mogelijk om de norm aan te scherpen. Het toekomstige Bal is 0,01 mg/m³ Hg over de bemonsteringsperiode.</p>	Aanpassing. De norm voor kwik is conform inspraak naar 5 µg/m ³ (=0,005 mg/m ³)
6	Meetplicht voor stof: indien de verwerking van slakken niet in de	Er worden geen slakken geproduceerd in de SVI.	Geen aanpassing

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	continue meting is opgenomen, eenmaal per jaar, EEW: niet vermeld		
7	Meetplicht voor HF: continue-meting als de HF-emissiewaarden niet voldoende stabiel zijn, anders twee keer per jaar.	De HF-concentratie in de rookgassen mag conform art. 5.11, lid 1 onder b van de Activiteitenregeling (en het toekomstige Bal) periodiek gemeten worden, indien is aangetoond dat er nooit een overschrijding komt van deze emissie-eis, omdat zuren worden afgevangen en omdat de werking daarvan wordt gemonitord via o.a. het continumeten van HCl. De ervaring met dezelfde rookgasreiniging van de andere 3 lijnen heeft aangetoond dat HF goed wordt afgevangen, er geen overschrijdingen waren en de HCl-monitor de goede werking garandeert.	Geen aanpassing, omdat een continu HF-meting al verplicht is op basis van het Activiteitenbesluit (tot is aangetoond dat er geen norm overschrijding is en monitoring via HCl-meting kan).
8	Metingsverplichting voor PCDD/F een keer per maand voor langetermijn monsters indien de emissiewaarden niet voldoende stabiel zijn. EEW: twee keer per jaar	BBT (30) geeft aan dat: "Indien is aangetoond dat de emissieniveaus voldoende stabiel zijn, is het langdurige bemonsteringsperiode niet van toepassing" Gezien getroffen BBT zijn de emissieniveaus voldoende stabiel. Er is echter geen ervaring met een wervelbed en historische metingen maakt dat de eerste periode een continumeting wenselijk is of vooraf gemotiveerd kan worden gekozen voor een periodieke meting.	Aanpassing. Toevoeging van een voorschrift dat een langdurige meting verplichting (tot is aangetoond dat er geen norm overschrijding is en proces stabiel).
9	Meetverplichting voor N ₂ O, eenmaal per jaar. EEW: geen	Volgens BBT4 moet bij afvalverbranding in wervelbedoven jaarlijks een monitoring plaatsvinden van N ₂ O. Volgens § 2.5.9 van de BREF WI, betreft de emissie van N ₂ O een broeikasgas. Op grond van artikel 9 lid 1 van de Richtlijn Industriële emissies omvat de vergunning geen emissiegrenswaarden voor de directe emissies van broeikasgassen. Artikel 9 lid 1 van de richtlijn industriële emissies (2010/75/EU) luidt. Wanneer broeikasgasemissies uit een installatie in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG in verband met een in die installatie verrichte activiteit worden vermeld, omvat de vergunning geen emissiegrenswaarde voor directe emissies van dat gas, tenzij zulks noodzakelijk is om te verzekeren dat er geen significante plaatselijke verontreiniging wordt veroorzaakt. In BBT29 staat dan ook geen emissienorm of meetverplichting, net als in het Activiteitenbesluit of het nieuwe Bal. N.a.v. de inspraak is nu conform BBT4, een meetverplichting opgenomen. De N ₂ O emissie zal (net als CO ₂) worden gerapporteerd via het eMJV als een drempelwaarde wordt overschreden.	Aanpassing, door toevoeging voorschrift met een jaarlijkse N ₂ O-meetverplichting
10	Monitoring van het gehalte aan onverbrande stoffen in slakken,	Er worden geen slakken geproduceerd door de SVI.	Geen aanpassing

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	gloeiverlies of totale organische koolstof. EEW: geen.		
11	Periodieke bemonstering en analyse van de belangrijkste eigenschappen/ stoffen (bijv. calorische waarde, water/as- en kwikgehalte). EEW: geen.	Volgens het verplichte 'Acceptatie en verwerkingsbeleid' is wegen, visuele inspectie en periodieke bemonstering en analyse van belangrijke eigenschappen (bv. calorische waarde, gehalte aan water, as en kwik) al verplicht gesteld. Dit is sowieso noodzakelijk voor een goede bedrijfsvoering.	Geen aanpassing
12	Verbrand materiaal in slakken TOC - gehalte in slakken 1-5 % (droog).	Er worden geen slakken geproduceerd in de SVI.	Geen aanpassing
13	Aan de BBT gekoppelde energie-efficiëntiewaarden voor zuiveringsslib: ketelrendement 60 - 70 %. De bovenste waarde is vereist.	Doel en opzet van de installatie is efficiënt energie (stoom) te produceren voor andere bedrijven. In bijlage J van de bij de aanvraag gevoegde 'BBT Toetsing SVI - EEW Delfzijl' wordt aangegeven hoe de SVI aan BBT geassocieerde energie-efficiëntieniveaus voldoet. De energie-efficiëntiewaarden wordt zondermeer gehaald. In dit geval gaat het om een nieuw installatie. Na ingebruikname wordt het definitief energierendement van de SVI bepaald. De BBT-toetsing (M07) is onderdeel van de vergunning.	Geen aanpassing
A + B	We lezen in deze zienswijze dat in de omgevingsvergunning niet kan worden verwezen naar de vergunning van 2007 en 2019 voor goedkeuring van de stikstofemissie en de daarmee samenhangende depositie, omdat bij die gebruik is gemaakt van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) wat onbruikbaar is om effecten te beoordelen op Natura2000 gebieden.	Zowel bij de oprichtingsvergunning van 2007 alsook bij de revisievergunning van 2017 is geen gebruik gemaakt van de PAS. Daarvoor is een separate vergunningprocedure doorlopen op grond van de toenmalige Natuurbeschermingswet en de huidige Wet natuurbescherming (Wnb). De beoordeling van beïnvloeding van Natura2000 gebieden heeft plaatsgevonden in het kader dat de Wnb-vergunning. Bovendien heeft de onafhankelijke MER-commissie het volgende uitgesproken: "In het MER is voldoende onderbouwd dat er ten opzichte van de vergunde ruimte voor lijn 1-3 geen toename zal zijn van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.". Verder heeft de commissie opgemerkt: "Op grond van bijlage D van het MER acht de Commissie het plausibel dat ook dan voldoende ruimte is voor intern salderen, gelet op het relatief geringe aandeel van de stikstofuitstoot van de vierde lijn (6,7%) in de totale uitstoot."	Geen aanpassing
C	Aangegeven wordt dat intern salderen van de stikstofemissie van de 4 ^e lijn met de 1 ^e - 3 ^e lijn niet kan zonder nieuwe waarde vast te stellen voor alle lijnen	Voor de beoordeling van effecten op Natura2000 gebieden verwijzen wij naar de eerdere reactie bij A en B.	Geen aanpassing
D	De geplande emissiereductie voor de 1 ^e en 2 ^e lijn kunnen niet worden	Voor de beoordeling van effecten op Natura2000 gebieden verwijzen wij naar de eerdere reactie bij A en B.	Geen aanpassing

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	opgenomen in de Balans (voor intern salderen).		
E	Opgemerkt wordt dat de stikstofdepositie op Natura 2000 door de 3 ^e lijn niet kunnen worden geëlimineerd door gebruik te maken van intern salderen en de AERIUS-tool.	Voor de beoordeling van effecten op Natura2000 gebieden verwijzen wij naar de eerdere reactie bij A en B.	Geen aanpassing
F	Er heeft geen cumulatie met andere projecten plaats gevonden.	Voor de beoordeling van effecten op Natura2000 gebieden verwijzen wij naar de eerdere reactie bij A en B. Voor de beoordeling van de effecten van emissies op de luchtkwaliteit heeft er een beoordeling plaatsgevonden van de emissies van de SVI, tezamen met de bestaande/andere emissies. Door ook bestaande bronnen mee te nemen, is er sprake van een cumulatieve beoordeling.	Geen aanpassing
G	In 2008 door de EU besloten eliminatie van kwik blijkt dat de kwikuitstoot uiterlijk in 2028 moet zijn geëlimineerd. Installatie bij het werelderfgoed Waddenzee en Natura 2000 mogen helemaal niet in gebruik worden genomen	De productie en gebruik van kwik is inderdaad verboden. Door dit verbod, kan in de toekomst het gehalte kwik in rioolslib dalen. EEW produceert of gebruikt geen kwik. De activiteiten van EEW staan dan ook niet in de weg aan de uitfasering van kwik. Kwik wordt in Nederland onverminderd beschouwd als een Zeer Ernstige Zorg stof waarvoor een minimalisatieplicht geldt. Bij het vaststellen van de BREF WI is rekening gehouden met de minimalisatie van kwik. Inmiddels is de meest strenge norm voorgeschreven via deze vergunning (zie reactie op zienswijze nr. 0 & 5 van BI Saubere Lüft Ostfriesland).	Aanpassing. De norm voor kwik is conform inspraak naar 5 µg/m ³ (=0,005 mg/m ³)
H	Alternatieve mogelijkheden om de omliggende industrie te voorzien van stoom die daadwerkelijk op milieuvriendelijke wijze wordt geproduceerd, zijn niet onderzocht	Het betreft een milieueffectrapport voor het project: de realisatie van een SVI. Daarvoor kan niet verplicht worden gesteld dat andere methoden van energieopwekking wordt onderzocht of alternatieve locaties. Dat is ook niet vermeld in ons advies voor de reikwijdte en het detailniveau voor het MER, dat conform het advies van de Commissie voor de m.e.r. is vastgesteld.	Geen aanpassing
III. Stad Emden			
3.1 & 3.2	In ihrer Antwort nehmen sie Bezug zur "Gemeinsamen Erklärung über die Zusammenarbeit bei der Durchführung grenzüberschreitender Umweltverträglichkeitsprüfungen sowie grenzüberschreitender Strategischer Umweltprüfungen im deutsch-niederländischen Grenzbereich zwischen dem Ministerium für Infrastruktur und Umwelt der Niederlande und dem Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit der	Bezüglich der Gemeinsamen Erklärung verweisen wir auf die vorherige Erwiderng, in der angegeben wird, dass die Übersetzung der Zusammenfassung im Prinzip genügt. In diesem Verfahren wurde dementsprechend vorgegangen. Bezüglich der Verweisung auf die Espoo Vereinbarung merken wir folgendes an. Aus dem UVB sowie aus der übersetzten Zusammenfassung ergibt sich, dass von möglichen erheblichen Umwelteffekten für Deutschland keine Rede sein kann. So treten weder	Keine Anpassung

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	<p>Niederlande und dem Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit der Bundesrepublik Deutschland" aus dem Jahre 2013. „<i>Im niederländischen Recht kann eine Übersetzung der Zusammenfassung der Umweltverträglichkeitsstudie verlangt werden.</i>“</p> <p>Sie nehmen offensichtlich Bezug zum Abschnitt 10, in dem es unter anderem heißt:</p> <p><i>Für beide Staaten gilt, dass aufgrund der Zielsetzung der UVP-Richtlinie der EU und der Espoo-Konvention eine Übersetzung weiterer für die grenzüberschreitende Öffentlichkeitsbeteiligung bedeutsamer Informationen zum Vorhaben, insbesondere zu grenzüberschreitenden Umweltauswirkungen, nach Beurteilung der zuständigen Behörde des Ursprungsstaates erforderlich sein kann.</i>“</p> <p>Angesichts der Tatsache, dass das genannte Dokument dem Ems-Dollart-Gebiet eine herausgehobene Bedeutung hinsichtlich möglicher Umwelteinwirkungen beimisst (s. Abschn. 7, Nr. 3, und Abschn. 7.3) vertreten wir weiter die Auffassung, dass es einer Übersetzung zumindest der Unterlage zur Umweltverträglichkeitsprüfung (im Deutschen "UVP-Bericht") und jetzt des Genehmigungsentwurfes bedürft hätte. Dies gilt umso mehr angesichts der Rechtsprechung des Europäischen Gerichtshofes zur Richtlinie 2011/92/EU des Europäischen Parlaments und des Rates vom 13. Dezember 2011 über die Umweltverträglichkeitsprüfung bei bestimmten öffentlichen und privaten Projekten (in der aktuellen Fassung von 2014) und zum Zugang der Öffentlichkeit zu Umweltinformationen. Von daher scheint das Dokument aus 2013 nicht hinreichend aktuell. Wir verweisen darüber hinaus auf die Verfahrensweise bei anderen grenzüberschreitenden Projekten zwischen Deutschland und seinen Nachbarn.</p>	<p>Lärm-, Geruchs- oder Lichtbelastung auf noch ergeben sich Sicherheitsrisiken für Deutschland.</p> <p>Bezüglich der Beeinflussung der Luftqualität durch die Emissionen von EEW wurde ein Bericht erstellt, dessen wichtigste Schlussfolgerungen auch in der (übersetzten) Zusammenfassung zum Ausdruck kommen. Diese Zusammenfassung wurde anlässlich des vom UVP-Ausschuss abgegebenen Gutachtens verbessert, abermals ins Deutsche übersetzt und Ihnen zugestellt.</p> <p>Hinsichtlich der Beeinflussung von stickstoffempfindlichen Gebieten ergeben sich keine negativeren Effekte durch den Bau der 4. Linie. Die Stickstoffgesamtemission bleibt durch Maßnahmen an der 1. bis 3. Linie gleich. Es besteht somit kein Anlass, den UVB gänzlich zu übersetzen.</p>	

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
3.3	<p>Die genehmigungsrechtlichen Sachverhalte werden zur Kenntnis genommen. Das ändert jedoch nichts an der Tatsache, dass die Umweltauswirkungen eines Vorhabens schutzgutübergreifend in ihrer Gesamtheit zu beurteilen sind. Das gilt unter anderem auch deshalb, weil die EU-Richtlinie über Industrieemissionen ausdrücklich eine Verschiebung von Umweltauswirkungen aus einem Umweltkompartiment in ein anderes verbietet.</p> <p>Wir folgen auch nicht Ihrer Position, dass die aus Ihrer Sicht marginalen Änderungen an den Bestandsanlagen für die Prüfung der Umweltverträglichkeit irrelevant sind. Es ist ganz offensichtlich, dass die beantragte zusätzliche Anlage Rückwirkungen auf die Bestandsanlage hat, die in der Umweltverträglichkeitsprüfung zu würdigen gewesen wären, auch dann, wenn sie nur mit geringen Auswirkungen oder Verbesserungen verbunden sind.</p>	<p>Klarzustellen ist folgendes: Es wurde eine Bewertung der (aktuellen) Effekte der bestehenden Anlage im Zusammenhang mit den zu erwartenden Effekten der künftigen Schlammverbrennungsanlage vorgenommen.</p> <p>Die angepasste und erneut übersetzte Zusammenfassung des UVB verdeutlicht dies. Der bestimmendste Aspekt hinsichtlich der Beeinflussung von Naturgebieten ist der Ausstoß von Stickstoffdioxid. Durch Maßnahmen an der bestehenden Anlage werden der Ausstoß dieses Stoffes und die Deposition in empfindlichen Naturgebieten nicht zunehmen.</p>	Keine Anpassung
3.4	<p>Aufgrund der zu 3.3 dargelegten Sachverhalte erneuern wir unsere Position, dass die Auswirkungen der Gesamtanlage betrachtet werden müssten. Als Vorbelastung wären alle weiteren Anlagen in der Region, die zusammen mit dieser Anlage Auswirkungen haben könnten, zu berücksichtigen gewesen.</p>	<p>Im Jahre 2017 haben wir für den Emsdeltaraum eine Strukturvision festgesetzt. Diese Vision ist rahmenbildend für künftige Entwicklungen im Eemshafen und in Delfzijl. Dazu wurde seinerzeit ein sogenanntes plan-MER (Planstudie zur Umweltverträglichkeit) erstellt, in dem die Umwelteffekte der geplanten Entwicklungen kumulativ dargestellt sind. Neben den Auswirkungen pro Entwicklung (Vorhaben) wurde bewertet, inwieweit die gesamten Auswirkungen als Folge sämtlicher Entwicklungen im Strukturvisionsraum in den verfügbaren Umweltnutzungsraum passen. Am Zustandekommen der Strukturvision und dem diesbezüglichen UVP-Verfahren sind die deutschen Grenzbehörden beteiligt gewesen. Die Strukturvision ist rahmenbildend für den Flächennutzungsplan 'Oosterhorn' der Gemeinde Delfzijl. Für den Flächennutzungsplan wurde ebenfalls eine Planstudie zur Umweltverträglichkeit (plan-MER) erstellt. Im UVB von EEW werden die Folgen abermals kumulativ geprüft.</p> <p>Des Weiteren wird verwiesen auf die Erwiderung auf die Einspruchstellungnahme seitens der Stadt Emden.</p>	-

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
3.5 3.6 3.8	Die Erwiderungen werden zur Kenntnis genommen.	-	-
3.7	Unsere Einwendung bedeutete nicht, dass die Stadt Emden davon ausgeht, dass mit Betriebswerten gerechnet wurde, es wurde dahingehend nur um erneute Prüfung gebeten. Die Ergänzung zum Bericht über die Umweltverträglichkeitsprüfung der Klärschlammverbrennungsanlage" der Firma ARCADIS liefert nun eine bessere Datengrundlage.	Dies wurde zur Kenntnis genommen	-
3.9	Da sich um eine Anlage mit möglichen grenzüberschreitenden Auswirkungen handelt und die Antragstellerin auch mit den Verfahrensweisen in Deutschland durchaus bekannt ist, wäre zu erwarten, dass die nach den Beschlüssen der Länderarbeitsgemeinschaft für Immissionsschutz der Bundesrepublik Deutschland (LAI) geltenden Beurteilungsmaßstäbe für den Parameter PCDD/PCDF einschließlich der dioxinähnlichen PCB zum Erkenntnisgewinn herangezogen werden. Die geforderten Untersuchungen wären unseres Erachtens auch unter dem allgemeinen Vorsorgegrundsatz erforderlich gewesen. Die genannten Orientierungswerte lauten für die Immissionskonzentration $1,50E-07$ fg WHO-TEQ/m ³ und für die Deposition 9 pg WHO-TEQ/(m ² d).	Die voraussichtliche Emission von PCDD/PCDF und deren ermittelte Verbreitung sind Bestandteil des UVB (MER) (siehe Tabelle 11, Bericht „Untersuchung der Luftqualität EEW, Delfzijl „(“Onderzoek luchtkwaliteit EEW, Delfzijl“)). Gemäß der Empfehlung der WHO sind in den Niederlanden für Dioxine keine Luftqualitätsgrenzwerte festgelegt, und zwar aufgrund der begrenzten Relevanz der Einnahme von Dioxinen durch Einatmung im Vergleich zur Einnahme über z. B. die Nahrung. Wie bereits obenstehend für den Quecksilberausstoß erläutert, gilt auch diesbezüglich, dass ein Minimierungsgebot Anwendung findet. Mit dieser Genehmigung wird das Minimierungsgebot für PCDD/PCDF umgesetzt, durch die Festlegung von sämtlichen möglichen Maßnahmen.	-
3.10 & 03:1 1	Die allgemeinen Informationen zur Anwendung der BVT-Schlussfolgerung werden zur Kenntnis genommen, das gilt auch für die Ausführungen hinsichtlich des Fehlens der Ausbreitungsrechnung für Ammoniak. Die in 1.4.2 des Genehmigungsentwurfes festgelegte Emissionsbegrenzung von Ammoniak (5 mg/Nm ³)	Ammoniak wurde jetzt der Tabelle auf Seite 24. hinzugefügt. Verbreitungsberechnungen für Ammoniak besitzen keinen Mehrwert. Für die Immissionskonzentration gibt es keine allgemein anerkannten Vorgaben zur Prüfung. Die Deposition von Ammoniak in der Form von ...ist allerdings ermittelt als Teil der Berechnung der Stickstoffdeposition in Natura 2000-Gebieten.	Anpassung, Durch Hinzufügung einer Vorschrift mit Messaufgabe Benzo(a)pyren.

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	<p>entspricht den BVT, wurde allerdings nicht in die Tabelle auf S. 24 übernommen. Dazu fehlt es in Abschnitt 2.9.2 in der Tabelle auf Seite 24 des Genehmigungsentwurfes einer entsprechenden Festlegung zumindest für die Neuanlage. Als Beurteilungswert für Ammoniakimmissionen im Hinblick auf das Schutzniveau für Menschen kommt nach unseren Erfahrungen ein Wert von $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in Frage.</p> <p>Auch eine Emissionsbegrenzung für Benzo(a)pyren (s. BVT 4) fehlt in 1.4.2 und auf S. 24. In der genannten Tabelle auf Seite 24 fehlt im Übrigen versehentlich die Spanne für TOC (< 3 - 10). Wie vorstehend bereits ausgeführt, hätte sich die Stadt Emden unter Vorsorgegesichtspunkten gewünscht, dass die Alternative hinsichtlich der PCDD/PCDF einschließlich der dioxinähnlichen PCB als Emissionsbegrenzung festgesetzt worden wäre.</p> <p>Im Übrigen wird zustimmend zur Kenntnis genommen, dass zumindest für die Neuanlage unmittelbar Emissionsbegrenzungen festgesetzt wurden, die sich innerhalb der Spannen der aktuellen BVT-Schlussfolgerungen befinden.</p>	<p>Benzo(a)pyren (B(a)p) ist ein Indikator für die Emission von PAK. PAK bilden sich bei der unvollständigen Verbrennung (Pyrolyse) von organischen Materialien. Die Anlagen von EEW sind hergerichtet für ein großes Übermaß an Sauerstoff, was eine unvollständige Verbrennung unwahrscheinlich macht. Die BVT 4 (BBT 4) enthält in der Tat eine Messfrequenz für B(a)p, wobei auf die BVT 30 verwiesen wird. Die Tabelle 7 zur BVT 30 enthält allerdings kein mit BVT assoziiertes Emissionsniveau für B(a)P. Die Messauflage wurde jetzt in die Genehmigung übernommen.</p>	
03:1 2	<p>Nach unserer Auffassung ist eine andere Art der risikobasierten Prüfung erforderlich, die das unit-risk-Konzept der Weltgesundheitsorganisation (WHO) aus dem Jahre 2000² zugrunde liegt. Es ist dann zu prüfen, ob eine relevante Risikoerhöhung durch krebserogene Luftschadstoffe vermutet werden kann. Dazu müssten nach dem unit-risk-Konzept zunächst die Einzelrisiken der relevanten Stoffe durch Multiplikation der Immissionszusatzbeiträge (IJZ)</p>	<p>Der Bericht der WHO, Abteilung Bilthoven (NL), beschreibt in Kapitel 6 einen risikoorientierten Ansatz für einzelne Metalle wie z. B. Arsen, Cadmium, Chrom, Blei und Quecksilber. Der risikoorientierte Ansatz wurde für solche Stoffe in die niederländische Regelung übernommen, für die keine europäischen Luftqualitätsnormen existieren. Diese niederländischen Luftqualitätsnormen wurden festgelegt durch das Nationale Institut für Gesundheit und Umwelt (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – RIVM). Diese Werte werden pro Stoff abgeleitet und besitzen zwei Schwellen, ein maximal zulässiges Risiko (maximaal toelaatbaar risico – MTR) sowie ein vernachlässigbares Risiko (verwaarloosbaar risico – VR). Die Art der Ableitung wird u. a. im Bericht Handbuch für die Ableitung indikativer</p>	Keine Anpassung

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
	<p>mit den stoffbezogenen unit-risks errechnet und dann zu einem Gesamtrisiko aufsummiert werden, welches für die Beurteilung maßgeblich ist.</p> <p>Bei Abfallverbrennungsanlagen werden üblicherweise neben PCDD/PCDF + di-PCB auch die krebserregenden Stoffe Arsen, Cadmium, Cobalt, Chrom (VI), Nickel, Benzol und Benzo(a)pyren emittiert und wären somit zu berücksichtigen</p>	<p>Umweltrisikogrenzwerte, RIVM-Bericht ("Handleiding voor de afleiding van de indicatieve milieurisicogrenzen, RIVM-rapport 2015-0057, LRM de Poorter, et al." beschrieben Dieser Bericht enthält keine konkreten Prüfwerte, lediglich eine Methode, welche bei der Stoff-Bibliothek "Risiken von Stoffen" ("risico's van stoffen") des RIVM angewandt wurde.¹ Diese Methoden des WHO und des RIVM führen nicht zu anderen Schlussfolgerungen als die in der Luftqualitätsuntersuchung für den Antrag gehandhabten.</p> <p>In der dem Antrag beigeschlossenen Luftqualitätsuntersuchung (Anlage 07) wurden die Immissionskonzentrationen von relevanten Komponenten geprüft.</p> <p>Die Tabellen 10 und 11 des Berichts vermitteln Einsicht in die maximal auftretenden Konzentrationen an Stickstoffoxiden, Feinstaub, Schwefeldioxid, Kohlwasserstoffen, Wasserstofffluorid, Salzsäure, Dioxinen, Furanen und Metallen.</p> <p>Die Metalle sind als 'Gesamtschwermetalle' aufgeführt, aber auch die individuellen Komponenten (Arsen, Nickel, Blei, Kobalt und Chrom) wurden als Teil der Stoffemissionen gesondert bewertet. Die Stoffe Benzen und Benzo(a)pyren wurden nicht untersucht, weil diese Emissionen aus dem (vollständigen) Verbrennungsprozess nicht erwartet werden.</p> <p>WHO schlägt bezüglich Dioxine vor, keine Luftqualitätsrichtlinie festzulegen wegen der begrenzten Relevanz der Einnahme von Dioxinen durch Einatmung im Vergleich zur Einnahme durch die Nahrung.</p> <p>Die Immissionskonzentration von Dioxinen aus den Quellen sind niedriger als und somit weitaus niedriger als die hier referierte Immissionskonzentration.</p>	
03:1 3	Die Entgegnung wird zur Kenntnis genommen.	-	-
IV. Landreis Aurich			

¹ <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2015-0057.pdf>
<https://rvs.rivm.nl/>

Nr.	Onderwerp	Overweging	Schlussfolgerung
1.	<p>Nach wie vor wird stetige Zunahme von emittierenden Vorhaben im Raum Delfzijl seitens des Landkreis Aurich kritisch gesehen. Neben den Belastungen für die Atemluft nimmt auch die Belastung für wertvolle Küstenbiotope und das Weltnaturerbe Wattenmeer stetig zu. Zudem ist der niedersächsische Küstenraum eine bedeutende Touristen-Destination. Auch in diesem Hinblick sehen wir die zunehmende Industrialisierung des Raumes Delfzijl kritisch.</p>	<p>Wir verweisen auf die Erwiderung auf die Einspruchstellungnahme seitens der Stadt Emden, insbesondere zu der Nr. 3.4.</p>	Keine Anpassung